

TÜRKİYE DOĞAL BİTKİ ÖRTÜSÜNDE BİR ÇALI TÜRÜ TAFLAN (LAUROCERASUS OFFICINALIS)

Laurocerasus officinalis:

A Shrub Species in Natural Vegetation Cover of Turkey

Doç. Dr. Nurten GÜNAL*

ÖZET

Taflan (*Laurocerasus officinalis*), Türkiye doğal bitki örtüsünün çalı türleri içinde çeşitli özellikleri ile dikkati çeken bir bitkidir. Yaprak, meyve yapısı, coğrafi yayılışı, ekolojik ve floristik özellikleri açısından ilgi çekici bir türdür.

Daimi yeşil sert yaprakları ve salkımlar üzerinde kırmızı meyveleri olan taflan, ülkemizde Karadeniz ve Marmara bölgelerinin dağlık sahalarının kuzey yamaçlarında yayılış gösterir. Ayrıca, asıl yayılış alanı dışında, Akdeniz bölgesinde Amanos dağlarında lokal olarak bulunur.

Ülkemizde deniz seviyesi ile 2000 m arasındaki yükseltilerde yetişen taflan, genellikle doğu kayını (*Fagus orientalis*), gürgen (*Carpinus betulus*, *C. orientalis*), Anadolu kestanesi (*Castanea sativa*), kızılbaş (*Alnus glutinosa*), göknar (*Abies bornmulleriana*, *A. nordmanniana*), doğu ladinin (*Picea orientalis*) den oluşan nemli ormanların çalı katında ve bu ormanların tahrip sahalarında görülür. Özellikle doğu kayını ormanlarına eşlik eden bir ormanaltı elemanıdır. Çoğunlukla orman gülü (*Rhododendron ponticum*, *R. flavum*), çoban püskülü (*Ilex aquifolium*, *I. colchica*), ayı üzümü (*Vaccinium arctostaphylos*, *V. myrtillus*), sırimbağı (*Daphne pontica*) gibi nemli çalı türleri ile topluluklar oluşturan taflan, yer yer Akdeniz elemanları ile karışır.

Taflan, Karadeniz bölgesinde yenebilen meyvelerinden dolayı kültür bitkisi olarak da değer taşıyan bir çalı türüdür.

ABSTRACT

Laurocerasus officinalis is a leading shrub species within the natural plant cover of Turkey. It is interesting in terms of leaf and fruit structures, geographical distribution, ecological and floristic characteristics.

Laurocerasus officinalis has evergreen hard leaves and crimson fruits located on bunches and is found on northern slopes of mountainous areas in the Black Sea and Marmara Regions.

* Marmara Üniversitesi, Atatürk Eğitim Fakültesi, Coğrafya Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

Also, apart from these actual occurrence areas they appear locally on the Amanos mountains in eastern part of the Mediterranean Region.

In Turkey, natural occurrence areas of *Laurus officinalis* begins at the sea level and rises up to 2000 m and is, in general, found among trees of humid forest with such types as *Fagus orientalis*, *Carpinus betulus*, *C.orientalis*, *Castanea sativa*, *Alnus glutinosa*, *Abies bornmulleriana*, *A.nordmanniana*, *Picea orientalis*, and it is also found in parts where this cover has been destroyed. This species especially accompanies *Fagus orientalis* as its a sub element. Mostly *Laurocerasus officinalis* is associated with humid shrub types such as *Rhododendron ponticum*, *R. flavum*, *Ilex aquifolium*, *I. colchica*, *Vaccinium arctostaphylos*, *V.myrtillus*, *Daphne pontica* and in some areas it mixes with Mediterranean elements.

Due to its fruits, which are eatable, *Laurocerasus officinalis* is grown as a culture plant in the Black Sea Region.

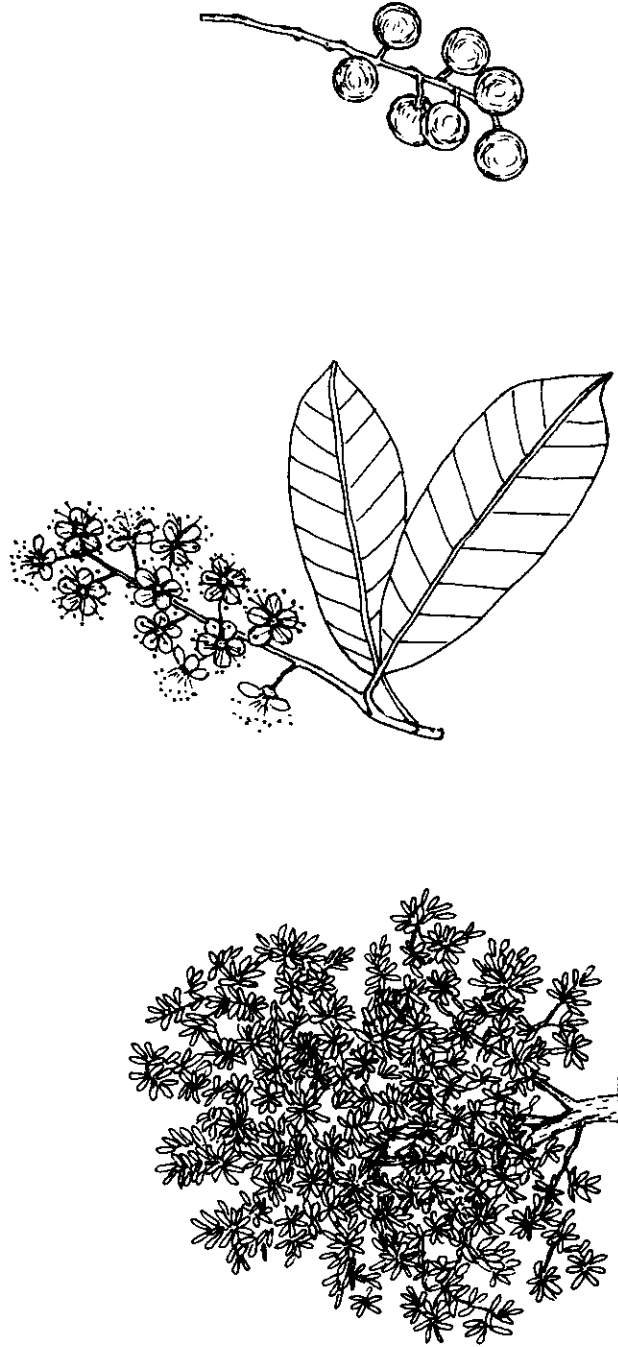
Giriş

Türkiye doğal bitki örtüsünde çok çeşitli ağaççık veya çalı türleri bulunur. Bu türler ülkemizde ekolojik istekleri doğrultusunda coğrafi bir yayılışa sahiptir. Bazıları geniş alanlara yayılırken, bazıları sınırlı sahaları yetiştirme ortamı olarak seçmiştir. Bu ağaççık veya çalı türleri içinde taflan (*Laurocerasus officinalis*, syn: *Prunus laurocerasus*) yaprak, meyve yapısı, coğrafi yayılışı, ekolojik ve floristik özellikleri ile Türkiye doğal bitki örtüsünde ilgi çekici bir türdür.

Gülgiller (*Rosaceae*) familyasının bir türü olan taflan (*Laurocerasus officinalis*), kışın yapraklarını dökmeyen, 5-6 m ye kadar yükselebilen bir ağaççıktır. 10-15 cm uzunluğunda, kısa saplı oval veya mızrak şeklinde, uçları sivri, kenarları tam veya düzensiz seyrek dişli yapraklara sahiptir. Derimsi yapıdaki yapraklarının üst yüzü parlak koyu yeşil, alt yüzü açık yeşil ve tüysüzdür. Yapraklarının alt yüzünde, sapa yakın yerde 1-2 çift yağ bezesi bulunur (Kayacık, 1968). Bundan dolayı yaprakları oğuşturulduğu zaman özel bir koku duyulur. 5-10 cm boyunda dik salkımlar şeklinde, Nisan ve Mayıs aylarında erik çiçeğine benzeyen beyaz renkli çiçekler açan taflan, 7-8 mm çapında kiraz görünümünde, önce parlak kırmızı veya koyu kırmızı olan, sonra mavimsi siyah renge dönüşen çekirdekli meyveleri ile dikkati çeker (Şekil 1). Olgun meyveleri buruk lezzette olup, olgunlaşmış mahlep (*Prunus mahaleb*) meyvesi tadını andırır.

Taflana meyvelerinin bu özelliğinden dolayı, yetiştirme alanlarında, özellikle Karadeniz bölgesinde, halk tarafından karayemiş, Laz kirazı, Laz üzümü, kara hurma, Gürcü kirazı, yabancı kiraz, Trabzon taflanı gibi çeşitli adlar verilir. Anadolu'da tıbbi bitkiler üzerinde araştırmalar yapmış olan Belon (1518-1564) bu bitkiye *Cerasus trapezuntina* (Trabzon kirazı) adını vermiştir (Baytop, 1984). Ayrıca, taflanın yetiştirme alanlarında meyve şekline ve meyvelerinin olgunlaşma

TÜRKİYE DOĞAL BİTKİ ÖRTÜSÜNDE BİR ÇALI TÜRÜ: TAFLAN
(LAUROCERASUS OFFICINALIS)

Şekil 1 - Taflan (*Laurocerasus officinalis*). Görünüm, çiçekli dal ve meyve.
Figure 1 - *Laurocerasus officinalis*. Habit, flowering shoot and fruit.

mevsimine göre çeşitlilik gösteren formları kiraz karayemişi, fındık taflanı, fisko kara yemişi, Ağustos kara yemişi , ağ taflan, ak taflan, er (kara) taflan gibi adlarla adlandırılır. Bunlardan kiraz karayemişi erken olgunlaşan (Haziran ortası), hafif buruk tatta meyvelere sahiptir. Fındık taflanı (vavul karayemişi, fındık karayemişi) meyve salkımının az taneli oluşu ve iri meyveleri ile dikkati çeker. Fisko karayemişinin meyvelerinin uç kısımları sivridir ve kurutulmaya elverişlidir. Ağustos (istavrit) karayemişi meyvelerinin geç ve kırmızı renkte olgunlaşması ile tanınır. Yapılan incelemeler taflan kuru meyvesinin, özellikle iri meyveli fındık taflanı meyvesi bileşiminin invert şeker bakımından diğer erik türlerine yakın değerler gösterdiği, Prunus cinsindeki erik türlerinin meyvesi kadar besin maddelerince zengin olduğunu ortaya koymuştur (Özbek, 1952). Taflanın meyvesinde % 24-25 oranında fruktoz (meyve şekeri), % 23 oranında glukoz bulunmaktadır (Ayaz ve diğerleri, 1998). Bu bakımdan karbonhidratca zengin önemli bir enerji kaynağıdır. Besleyici özellikteki taflan meyveleri Karadeniz Bölgesinde diğer kültür meyveleri gibi taze veya kuru olarak tüketilmekte, pekmez ve reçel yapımında çok kullanılmaktadır. Taflan meyvelerinin ayrıca tuzlaması yapılmakta, zeytin gibi tüketilmektedir.

Daimi yeşil yapraklara sahip bir çalı türü olan taflan, Karadeniz Bölgesinde bahçe ve tarlaların ayırımında çit, fındık bahçelerini ve evleri rüzgara karşı korumak amacıyla rüzgar perdesi olarak da kullanılan bir bitkidir.

Sürgün verme gücü yüksek olduğundan ormancılık bakımından zararlı bir alt flora olan *Laurocerasus officinalis* süs bitkisi olarak değer taşır. 16. yüzyıl ortalarında İstanbul'dan Avrupa'ya götürülmüş olup, halen tüm Avrupa'da park ve bahçelerde süs bitkisi olarak yetiştirilmektedir. Taflanın yapraklarından da çeşitli şekillerde yararlanılır. Yapraklarından elde edilen taflan suyu (aqua laurocerasi) yatıştırıcı etkisinden dolayı bazı ilaçlarda kullanılır, bazı ilaçlarda ise tat ve koku vermek için tercih edilir (Baytop, 1984). Yaprakları ayrıca çiçekçilikte, özellikle çelenk yapımında önem taşır.

Coğrafi yayılışı, ekolojik ve floristik özellikleri

Taflanın doğal yayılış alanı, Güneydoğu Avrupa (Güney ve Güneydoğu Sırbistan, Yunanistan, Bulgaristan), Türkiye, Kafkasya (Gürcistan, Azerbaycan) ve Kuzey İran'dır. Bu saha içinde Sırbistan'ın güney ve güneydoğusundaki tepeler, Bulgaristan'da Balkan dağları (Kalofer ve Kazanlık çevreleri), Kuzey Anadolu dağları, Kafkas dağları ve Elburz dağlarının nemli yamaçları bu türün yetişme sahalarıdır (Hegi 1935, Kayacık 1968, Browicz 1972). Fransa güneyinde bulunan Pliosen devrine ait fosiller içinde bulunan taflan kalıntıları ise eski yayılış sahasının bugünkünden oldukça geniş olduğunu belirtir (Hegi, 1935).

Ülkemizde, Marmara Bölgesinde Trakya'da Çilingöz vadisi, Kocaeli Yarımadasının kuzey kesimi, Samanlı dağları, Uludağ, Kuş ve Ulubat göllerinin güneyindeki tepeler, Biga Yarımadasındaki tepeler ve Kapıdağ Yarımadası; Karadeniz bölgesinde Adapazarı ve Düzce ovalarının güneyindeki dağlar, Akçakoca,

Bolu, İsfendiyar, Canik dağları ile Doğu Karadeniz dağlarının deniz etkisindeki nemli yamaçları ve vadi içleri *Laurocerasus officinalis*'in yayılış gösterdiği sahalardır. Bu ana yayılış sahasından ayrı olarak taflana Akdeniz Bölgesinde Amanos (Nur) dağlarının güney kesiminde lokal olarak rastlanır (Yaltırık 1958; Düzenli, Çakan 2001) (Şekil 2).

Davis (1971)'e göre Öksin, Zohary (1973) ve Browicz (1988)'e göre bir Öksin-Hirkanien tür olan *Laurocerasus officinalis*'in yayılış sahası, flora bölgeleri açısından Avrupa-Sibirya flora bölgesinin Öksin ve Hirkanien provensine dahildir. Öksin provensisi Karadeniz'e yakın batıdaki sahayı, Hirkanien provensisi ise İran'ın kuzeyi ve Taliş dağlarını içine alır. Öksin provensisi, ülkemizde bütün Kuzey Anadolu'yu içine alarak Kafkas dağlarının batı bölümüne kadar uzanır. Doğu kesimine Kolşik adı verilen, Öksin provensinin önemli özelliği hakim bitki örtüsünü geniş yapraklı mezofil ormanların meydana getirmesi ve bu ormanların içine iğne yapraklı türlerin karışmasıdır. Öksin provensinin mezofil ormanları içinde *Laurocerasus officinalis*'in de yer aldığı *Fagus orientalis*, *Quercus petraea*, *Ostrya carpinifolia*, *Abies nordmanniana*, *Picea orientalis*, *Mespilus germanica*, *Rhododendron ponticum*, *Ilex colchica*, *Daphne pontica*, *Hedera helix*, *H.colchica*, *Vaccinium arctostaphylos*, *Staphylea pinnata* gibi türler yayılış gösterir (Davis, 1971). Hirkanien provensinde, Öksin provensinde olduğu gibi mezofil ormanlar yayılış göstermekle beraber, bu ormanlarda göknar ve ladin gibi iğne yapraklı türler yer almaz. Başlıca Öksin-Hirkanien taksonlar *Acer cappadocicum*, *Alnus glutinosa*, *Andrachne colchica*, *Crataegus microphylla*, *Daphne pontica*, *Diospyros lotus*, *Fagus orientalis*, *Hypericum androsaemum*, *Jasminum officinalis*, *Laurocerasus officinalis*, *Mespilus germanica*, *Pterocarya fraxinifolia*, *Ribes biebersteinii*, *Sorbus subfusca*, *Similax excelsa*, *Vaccinium arctostaphylos* ve *Zelkova carpinifolia*'dır (Browicz, 1988).

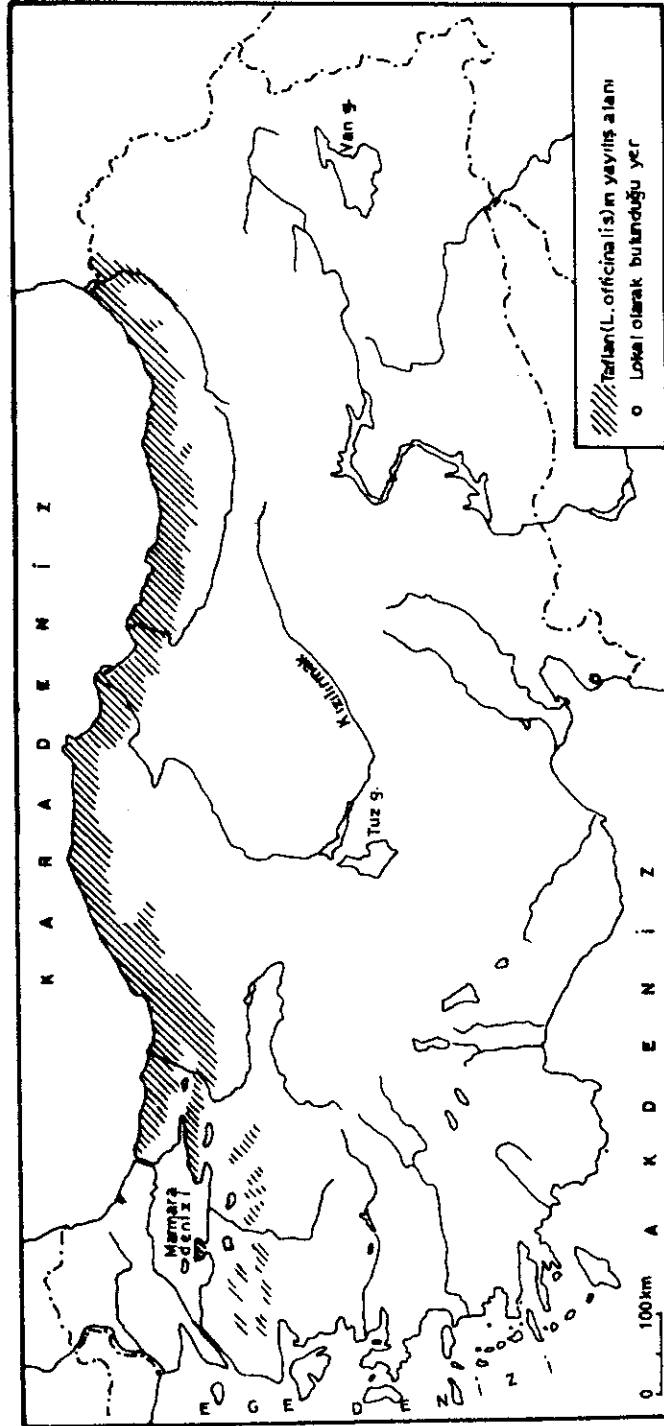
Öksin-Hirkanien alanının karakteristik daimi yeşil türleri içinde yer alan taflan, sıcaklık isteği ortadan az, nem isteği yüksek, gölgeye dayanıklı, sıcak yazlara ve kuraklığa dayanıksız bir çalıdır. İsteddiği bu özellikleri ülkemizde Karadeniz ikliminin hüküm sürdüğü Kuzey Anadolu dağlarının ve bu etkinin sokulduğu Marmara Bölgesinin güney bölümündeki dağlık sahaların nemli kuzey yamaçlarında bularak yayılmıştır.

Yetiştirme devresinin 180-230 gün arasında (Atalay 1976) değiştiği bu sahalardan, Karadeniz dağlarının kıyı kesiminde, yıllık ortalama sıcaklık 13.0-15.0°C arasındadır (Zonguldak 13.4°C, Sinop 14.0°C, Samsun 14.3°C, Ordu 13.9°C, Giresun 14.2°C, Trabzon 14.5°C, Rize 14.1°C), en soğuk ayın ortalama sıcaklığı 5.0-8.0°C civarındayken (Zonguldak 5.8°C, Sinop 6.5°C, Samsun 6.8°C, Ordu 6.6°C, Giresun 7.2°C, Trabzon 7.4°C, Rize 7.0°C), en sıcak ayın ortalama sıcaklığı 21.0-23.0°C civarındadır (Zonguldak 21.6°C, Sinop 22.0°C, Samsun 23.1°C, Ordu 21.8°C, Giresun 22.5°C, Trabzon 23.0°C, Rize 22.4°C). Bazı yıllar -5.0°C' nin altında, bazı yıllar 38°C' nin üzerinde sıcaklıklar kaydedilmiştir. Kıyı gerisinden yükselen dağlık sahalarda 500 m' lerde yıllık ortalama sıcaklık 11.0-13.0°C, en soğuk ayın ortalama sıcaklığı 3.0-4.0°C, en sıcak ayın ortalama

sıcaklığı 18.0-20.0°C arasında değişirken, 1000 m' lerde yıllık ortalama sıcaklık 8.0-10.0°C, en soğuk ayın ortalama sıcaklığı 0.0-2.0°C, en sıcak ayın ortalama sıcaklığı 16.0-18.0°C arasındadır.

Karadeniz iklimi ile Akdeniz iklimi arasında bir geçiş ikliminin etkili olduğu Marmara Bölgesindeki yayılış alanlarında, özellikle Samanlı dağları ve Uludağ'ın elverişli yetişme ortamı sunan kuzey yamaçlarının 500 m seviyelerinde yıllık ortalama sıcaklık 12.0-13.0°C, en soğuk ayın ortalama sıcaklığı 3.0-4.0°C, en sıcak ayın ortalama sıcaklığı 21.0-22.0°C arasında seyretmektedir. Bu değerler 1000 m seviyeleri için sırasıyla 8.0-10.0°C, 0.0-2.0°C ve 16.0-18.0°C dir. Akdeniz Bölgesinde lokal bir yayılış gösterdiği Amanos dağlarının güney kesimindeki yamaçlarda 800-1250 m' lerde yıllık ortalama sıcaklık 13.0-15.0°C, en soğuk ayın ortalama sıcaklığı 5.0-7.0°C, en sıcak ayın ortalama sıcaklığı 20.0-23.0°C civarındadır. Donlu gün sayısı Karadeniz kıyı kesiminde 10, Marmara kıyılarında 20-25 günü aşmazken, yükseklerle doğru bu değerler artarak 60-100 gün arasında değişir.

Nem isteği yüksek bir tür olan taflanın yayılış alanlarında genellikle yıllık ortalama yağış miktarı 650 mm' nin üzerindedir. Bu değer, elverişli relief ve baki şartlarının olduğu yerlerde oldukça yükselir. Taflan, ülkemizdeki yayılış alanlarında, genellikle Karadeniz dağlarının ilk sıralarını ve Marmara bölgesindeki dağların deniz etkisindeki kuzey yamaçlarını seçmiştir. Bu durum elverişli yağış ve nemlilik şartları ile yakından ilişkilidir. Batı Karadeniz kıyılarında 1000 mm' nin üzerinde seyreden yıllık ortalama yağış (Zonguldak 1207.5 mm), Orta Karadeniz Bölümü kıyılarında 1000 mm' nin altına inmekle beraber (Samsun 724.0 mm), doğu kesime doğru ilerledikçe artar (Ordu 1140.0 mm, Giresun 1320.0 mm, Trabzon 822.7 mm) ve 2000 mm' yi aşar (Rize 2346.0 mm). Güney Marmara Bölümünde, Samanlı dağları ve Uludağ'ın 500 m' den yüksek seviyelerde 900 mm' nin üzerindedir. Amanos dağlarında ise eteklerde 900 mm' nin üzerinde olan yıllık ortalama yağış değeri (Samandağ 937.0 mm, Antakya 1123 mm) taflanın bulunduğu 800 m' lerde 1300 mm' yi, 1200 m' lerde 1300 mm' yi geçer. Taflanın yayılış alanlarında, Karadeniz dağlarının kuzey yamaçlarında kış ve sonbahar yağışları oranı % 30-34, ilkbahar yağışlarını oranı % 20-25, yaz yağışları oranı %15-20 arasındadır. Bu durum nem isteği yüksek bir tür olan taflan için oldukça elverişlidir. Karadeniz iklimi ile Akdeniz iklimi arasında bir geçiş tipinin görüldüğü Marmara Bölgesindeki yetişme alanlarında kış (% 38-40) ve sonbahar (% 25-30) yağışları önem kazanırken, yaz yağışları oranında (%9-10) bir azalma dikkati çeker. Taflanın lokal bir yayılış gösterdiği Amanos dağlarında ise kış yağışları oranı (% 36-52) yüksek olmakla beraber, sonbahar (% 20-26) ve ilkbahar (% 26-28) mevsimleri de yağışlıdır. Bu saha Dörtüol çevresinde % 10'a ulaşan yaz yağışları oranı ile genellikle % 3 ün altında yaz yağışları oranına sahip Akdeniz bölgesinde ayrı bir önem taşır. Bu özellik taflan gibi bazı nemcil türlerin Amanos dağlarında tutunarak günümüze kadar ulaşmasında etkili olmuştur. Taflanın yayılış alanlarında yağışlı gün sayısı Karadeniz kıyılarında 130, Marmara bölgesinde 100 günün üzerindedir. Nisbi nem oranı da yüksektir. Ku-

Şekil 2- Taflan (*Laurocerasus officinalis*)'in Türkiye'deki coğrafi yayılışı.
Figure 2- Geographical distribution of *Laurocerasus officinalis* in Turkey.

zey Anadolu dağlarının kuzey yamaçlarında yıllık nisbi nem oranı % 70'in üzerinde olup, yaz mevsiminde de bu değer civarında seyretmektedir. Doğu Karadeniz dağlarının kuzeye bakan yamaçlarında ise yaz dönemi, nisbi nem oranının en yüksek olduğu devredir. Kıyı kesiminde, bu mevsimde nisbi nem oranı yer yer % 80'e kadar yükselir. Marmara Bölgesinde yıllık nisbi nem oranı % 70, yaz mevsimi nisbi nem oranı % 60-65 arasında değişirken dağlık sahalarda bu oran daha da artar. Taflanın yayılış gösterdiği sahalarda bulutlu gün sayısı genellikle 170-180 gün, kapalı gün sayısı 100-120 gün arasında değişmekle beraber, bu değerler yüksek seviyelerde oldukça yükselir. Yayılış alanlarında yetiştirme devresindeki nisbi nem oranının yüksek oluşu, bu dönemin büyük bölümünün kapalı, bulutlu ve sisli geçmesi büyük ölçüde buharlaşmayı düşürerek su açığını gidermekte ve nem isteği fazla bir tür olan taflan için elverişli bir ortam yaratmaktadır.

İklimin karasallaştığı, nemlilik şartlarının azaldığı oranda sahadan çekilen taflan, çok çeşitli ana materyal üzerinde topluluklar oluşturur. Samanlı dağlarında şişt, kireçtaşı, volkanik, Kapıdağ Yarımadasında ve Uludağ'da şişt, kireçtaşı, granit, Bolu dağlarında şişt, granit, İsfendiyar dağlarında kireçtaşı, fliş, Doğu Karadeniz dağlarında fliş, kireçtaşı ve volkanik kayalar üzerinde yetişen taflan, Amanos dağlarında ultrabazik kayalar üzerinde gelişmiştir.

Derin toprak isteyen bir kök sistemi, kök dal ve gövde sürgünleri ile hızlı bir yayılma özelliğine sahip olan *Laurocerasus officinalis*, genellikle nem oranı yüksek, iyi drenajlı, organik maddece zengin toprakları sever. Taflanın yayılış alanlarında çoğunlukla orta ve çok şiddetli asit reaksiyon gösteren kumlu balçık, killi balçık, balçıklı kum ve balçık bünyeli kahverengi, sarımsı-kırmızımsı orman toprakları hakimdir.

Taflan, doğal yayılış alanlarında deniz seviyesi ile 2000 m arasında bulunur. Bulgaristan'da 1600 m'ye, Kafkas dağlarında 1830 m'ye kadar yükselir (Zohary 1973). Ülkemizde, Samanlı dağlarında kayın ormanları içinde Keltepe'de 1400 m, Ayancık Kertil'de kayın-gökknar ormanlarında 1550 m'ye ulaşan (Kasaplıgil, 1947) taflan, Doğu Karadeniz dağlarında yükselti kazanır. Giresun dağlarında 1500 m, Rize dağlarında 1800 m, Çoruh vadisine bakan dağlarda 1700 m, Zigana dağlarında yer yer 2000 m'ye kadar görülür (Browicz 1972, Zohary 1973, Atalay 1992).

Taflan, Türkiye doğal bitki örtüsünün çalı türleri içinde floristik açıdan belirli özellikleri ile dikkati çeken bir bitkidir. Bir ormanaltı elemanı olan *Laurocerasus officinalis*, yetiştirme sahalarda genellikle kendisi gibi nemcil türlerden oluşan ormanlarda bulunur. Çoğunlukla doğu kayını (*Fagus orientalis*), gürgen (*Carpinus sp.*), kestane (*Castanea sativa*), kızılâğaç (*Alnus sp.*), ıhlamur (*Tilia sp.*), gibi yaprak döken ormanların alt florasında yer alır. Ayrıca göknar (*Abies sp.*) ve doğu ladini (*Picea orientalis*) gibi iğne yapraklı ormanlarının alt katında da görülür. Bu türler içinde en çok doğu kayını ormanlarına eşlik eder. Bu alanlarda taflanla bulunan çalı türleri genellikle nemcil Öksin elemanlarıdır. Taflanın flo-

ristik yapısında dikkati çeken diğer bir özellik yayılış alanlarının aşağı seviyelerinde, kıyı kesiminde veya vadi içlerinde psodömaki formasyonunda yer alması ve bazı Akdeniz elemanları ile karışmasıdır.

Marmara bölgesinde Trakya'da Istranca dağlarının kuzey yamaçlarında nemli ormanların alt katında görülmeyen taflan, Midye güneydoğusunda Çilingöz vadisinde ortaya çıkar (Dönmez 1968, Browicz 1972). Dönmez (1979)'e göre *Laurocerasus officinalis*'in Istranca dağlarında bulunmayışının nedeni, bu sahanın Öksin türlerce zengin olan Doğu Karadeniz'den uzak oluşu ile ilgilidir. Kocaeli yarımadasında, Karadeniz kıyılarından İzmit körfezi kuzeyindeki ve doğusundaki tepelik sahaya kadar sokulan içlerine *Quercus petraea*, *Q. hartwissiana*, *Alnus glutinosa*, *Carpinus betulus*, *Castanea sativa* ve *Tilia sp.*'nin karıştığı *Fagus orientalis* ormanlarının alt katında yayılış gösteren taflan, daha çok *Rhododendron ponticum*, *Corylus avellana*, *Mespilus germanica*, *Cornus mas*, *Sorbus torminalis*, *Daphne pontica*, *Ilex aquifolium* ve *Heleborus orientalis* ile görülür. Çark suyu-Sakarya kavşağı çevresinde içine gürgen, meşe, titrek kavak, akçaağacın karıştığı doğu kayını ormanları içinde ise taflana kızılçık, geyik diken, orman gülü sırımbağı, gıcır (*Smilax excelsa*) ve böğürtlen (*Rubus fruticosus*) gibi türler eşlik eder (Dönmez, 1979).

Güney Marmara bölümünde Samanlı dağları, Uludağ, Kuş ve Ulubat gölleri güneyindeki tepeler, Biga Yarımadasındaki tepeler ve Kapıdağı Yarımadasının nemli etkilere açık kuzey yamaçları taflanın yetişme ortamı bulduğu sahalardır. İzmit körfezi güneyinde yükselen Samanlı dağlarının doğu kesimi, doğu kayını ormanlarının zengin bir ormanaltı florası ile yoğunlaştığı bir alan olarak dikkati çeker. İçlerine dağınık olarak sapsız meşe (*Quercus petraea* subsp. *iberica*), karaçam (*Pinus nigra*), adi gürgen (*Carpinus betulus*), titrek kavak (*Populus tremula*), akçaağaç (*Acer campestre*, *A. trautvetteri*) ve ıhlamur (*Tilia tomentosa*) un karıştığı, daha çok Keltepe (1602 m) de olmak üzere porsuk (*Taxus baccata*) ve göknar (*Abies bornmulleriana*) bulunan 25-30 m boyundaki ağaçlardan oluşan nemli ormanların ağaççık katında taflanla bulunan türler orman gülü, fındık, yabani elma, yabani erik, kızılçık, çoban püskülü, üvez, ayı üzümü, sırımbağı ve keçi söğütüdür (Güngördü, 1982).

Güney Marmara bölümünde Karadeniz ve Akdeniz vejetasyonları arasında bir geçiş özeliği taşıyan Kuş ve Ulubat gölleri havzalarının güneyindeki dağlık sahalarda, Biga yarımadasındaki tepelerde ve Kapıdağı Yarımadasında taflana doğu kayını, kestane, gürgen ve nemcil meşe topluluklarının alt katında rastlanır.

Karadeniz bölgesinde Adapazarı ve Düzce ovaları güneyinde yükselen yükseltisi 1500-1700 m arasında değişen Keremali-Elmacık dağları ve daha doğuda Akçakoca dağlarının batıya doğru yükseltisini kaybetmesiyle Karadeniz etkisini alan Bolu dağlarının kuzey yamaçları taflanın yetişme ortamı bulduğu sahalardır. Gözlemlerimize göre, Yiğilca güneydoğusunda yükselen engebeli Bolu dağlarının kuzey yamaçlarında Çatal tepenin (1545m) denize bakan yamaçları

yer yer saf *Fagus orientalis*, yer yer de *Fagus orientalis*'in, *Quercus petraea*, *Q. robur*, *Pinus sylvestris* ve *Abies bornmulleriana* ile karışık ormanlar oluşturduğu bir alandır. Yedi göller milli parkının batısına rastlayan bu alanda, kayın ve göknar ormanlarının ağaççık katını 1100-1200 m lerde içine girilemeyecek şekilde *Laurocerasus officinalis*'in genellikle *Rhododendron ponticum* ve bunlar arasına karışan *Daphne pontica*, *Ilex aquifolium*, *Rubus fruticosus* ve *Polypodium vulgare* ile kapladığı görülür. Gölge ortamı, nem oranı yüksek organik maddece zengin toprakları seven, tohumları ve dal, gövde ve kök sürgünleri ile hızlı bir yayılma yeteneğine sahip bir tür olan taflanın, yine aynı özellikleri taşıyan ormangülü sık bir şekilde sahaya hakim oluşu doğu kayını ormanlarının çimlenme yeteneğini son derece güçleştirdiğini göstermektedir.

İsfendiyar dağlarının batı kesiminde Cide-Karakuz dağının kuzeye bakan yamaçları boyunca yer yer kayın, nadiren de sarıçamların karıştığı göknar ormanlarında ve bu kütlelerin doğu kesiminde Zindan-Çangal dağlarında kayın ormanlarında fındık, çobanpüskülü, kayacık, kızılıçık, orman gülü ve şimşir (*Buxus sempervirens*) le görülen taflan (Atalay, 1994), Kızılırmak ile Yeşilirmak arasında yer alan, zengin bir ormanaltı varlığı ile dikkati çeken doğu kayını ormanlarında, hemen her yerde ormangülü, sırımbağı, çobanpüskülü, ayı üzümü ile bulunan taflanlar arasına kızılıçık, yabancı kiraz, yabancı elma, geyik diken (Crataegus monogyna), papaz külâhı (*Euonymus latifolia*, *E.europaeus*), kurtbağrı (*Ligustrum vulgare*), kara mürver (*Sambucus nigra*), keçi söğüdü (*Salix caprea*), ateş diken (Pyracantha coccinea) gibi türlerde karışır (Çoban,1996).

Orta Karadeniz bölümünde doğuya doğru gidildikçe, taflana kıyı kesiminde, ve kıyı gerisinden yükselen yamaçlarda nemli orman parçaları içinde veya tahrip sahalarında rastlanır. Kıyı kesiminde yer yer oraya çıkan kayın, gürgen ve kestane orman topluluklarının çalı katında gözlenen taflanın yer yer çoban püskülü, orman gülü, Trabzon hurması (*Diospyros lotus*) gibi öksin elemanları ve akçakesme (*Phillyrea latifolia*), kermez meşesi (*Quercus coccifera*), defne (*Laurus nobilis*), kocayemiş (*Arbutus unedo*), katır tırnağı (*Spartium junceum*), funda (*Erica arborea*), menengiç (*Pistacia terebinthus*) ve mersin (*Myrtus communis*) gibi Akdeniz elemanları ile karıştığı dikkati çeker. Yamaçlara doğru fındık tarımı yapılan alanlar önem kazandıkça orman oldukça parçalanır, taflanlarda tarlalar veya bahçeler arasında ya da içlerinde kalıntılar halinde çalı toplulukları içinde görülürler.

Fatsa ile Ordu arasında kuzey yönünde denize doğru bir çıkıntı oluşturan Vona Yarımadası orman formasyonunun oldukça tahribe uğradığı, çoğu yerde yerinin mısır ve fındık bahçelerine bıraktığı bir alandır. Çalı, Boğazcık, Gazalık, Ele dereleri gibi küçük fakat derin akarsularla parçalanmış Vona Yarımadasında yükselti güney kesimde 730 m' ye ulaşır. Dağınık yerleşmelerin yer aldığı bu alanda kayın ve kestane ormanı parçalarının yer yer 200-300 m' ye kadar indiği görülür. Orman tahribi rüzgara karşı koruntulu olan doğu kesimde, Perşembe gerisindeki yamaçlarda daha fazladır. Bu alanda taflan tarlalar arasındaki orman kalıntılarında, fındık bahçeleri içinde veya kenarlarında çalı türleri ile bulu-

nur. Gözlemlerimize göre Bayat köyü çevresinde fındık bahçeleri arasında ve çevresinde yer alan kestane, adi gürgen ve doğu kayından oluşan orman kalıntıları arasında taflan, *Crataegus monogyna*, *Corylus avellana*, *Sambucus nigra*, *Daphne pontica*, *Rhodendron ponticum*, *Prunus spinosa*, *Prunus avium*, *Smilax excelsa*, *Rubus fruticosus*, *Corylus avellana*, *Malus silvestris*, *Vaccinium arctostaphylius*, *Diospyros lotus*, *Hedera colchia*, *H. Helix* gibi daha çok nemcil türlerle görülür (Foto 1). Vona yarımadasının yağmur gölgesinde kalan doğu kesiminde ise adı geçen türler arasına *Arbutus unedo*, *Laurus nobilis*, *Erica arborea*, *Myrtus communis* gibi Akdeniz elemanları karışır. Bu görünüm doğuya doğru yer yer kıyı boyunca ve vadilerin ağız kesimlerinde yoğunlaşarak devam eder.

Doğu Karadeniz dağlarının kuzey yamaçlarında taflan, batıya oranla daha yaygınlaşır ve yükselti kazanır. Giresun ve Trabzon gerisindeki dik yamaçlar ve derin vadi içleri *Laurocerasus officinalis*'in görüldüğü sahalardır. Kaynağını Ziganadağlarından (3063 m) alan, derince kazılmış Maçka deresi yamaçları tür zenginliği ile dikkati çeken bir alandır. Genellikle volkanik kayalar ve kalkerlerden oluşan bu alanda Maçka, Çoşandere ve Meryemana vadileri boyunca, gri kahverengi podzolik topraklar üzerinde doğu kayını, adi gürgen, kestane, meşe (*Quercus petraea*) ve ıhlamur toplulukları ağaççık katında gelişme ortamı bulan taflan 800-1000 m' ye kadar izlenir (Foto 2). Vadi yamaçlarında ve içlerinde taflanla görülen başlıca ağaççık türleri *Rhodendron ponticum*, *R. luteum*, *R. caucasicum*, *Ilex colchica*, *Euonymus europaeus*, *E. latifolius*, *Vaccinium arctostaphylos*, *V. myrtillus*, *Viburnum orientale*, *V. lantana*, *Daphne pontica*, *Sorbus torminalis*, *Ostrya carpinifolia*, *Mespilus germanica*, *Prunus avium*, *Staphylea pinnata*, *Diospyros lotus*, *Malus silvestris*, *Cornus mas*, *C. sanguinea*, *Corylus avellana*, *Phillyrea latifolia*, *Crataegus monogyna*, *Hedera helix*, *H. colchica*, *Juglans regia*, *Sambucus nigra*, *Cotynus coggygria*, *Ribes biebersternii* ve *Rosa canina*'dır. Vadi içleri *Alnus glutinosa* subsp. *barbata*, *Carpinus betulus*, *Tilia rubra*, *Salix caprea*, *S. alba*, *Platanus orientalis* ve *Castanea sativa*'nın yoğunluk kazandığı alanlardır.

Karadeniz Bölgesinin doğusunda, Doğu Karadeniz dağlarının kuzey yamaçları boyunca yaprak dökken türlerden oluşan nemli ormanlar 1000-1200 m' ye kadar yükselirler. Deniz etkisini alan Melet, Harşit ve Çoruh gibi vadiler boyunca da iç kesimlere sokulurlar. Artvin güneyindeki Keçi dağı'nın Çoruh vadisine bakan yamaçları üzerinde ve Karçal dağı'nın Şavşat havzasına bakan güney yamaçlarının yüksek kesimlerinde kayın ormanları içinde ormangülü, kara mürver, üvez, frek üzümü, kızılağaç, çoban püskülü gibi Karadeniz'e özgü türler ve kolşik bölgesine ait ağaç ve ağaççık türleri ile yer alan taflan, Artvin Zeytinlik dolaylarında da Çoruh vadisine bakan yüksek alanlarda 1700 m lerde doğu ladini ve meşe ormanları içinde *Lonicera caucasica*, *Ilex colchica*, *Ostrya carpinifolia* ve *Viburnum opulus*'la görülür (Atalay, 1992).

Karadeniz kıyı dağlarından güney yamaçlara geçildikçe ve iç sıralara doğru ilerledikçe nemlik şartlarındaki değişikliğe ve karasal etkilere bağlı olarak nemli ormanların alt katı tür zenginliğini ve yoğunluğunu kaybeder ve taflan da gide-

Foto 1- Taflan (*Laurocerasus officinalis*). Vona Yarımadası 600 m.

Foto 1- *Laurocerasus officinalis*. Vona peninsula 600 m.

rek sahadan çekilir. Örneğin İsfendiyar dağlarının gerisinde ikinci sırayı oluşturan İlgaz dağları ve uzantılarında kıyı dağlarının ormanaltı florasında görülen çoğu türlerle beraber taflanda ortadan kalkar. Söz konusu sahada meşe (*Quer-*

cus petraea, Q.robur, Q.frainetto), göknar (*Abies bornmulleriana*) ve sarıçam (*Pinus sylvestris*) ormanlarında alt florada görülen türlerin başlıcaları *Cornus mas*, *Corylus avellana*, *Lonicera caucasica*, *Carpinus betulus*, *Rosa sp.*, *Viburnum orientale*, *Euonymus latifolius*, *Prunus divericata*, *Prunus avium*, *Malus silvestris*, *Paliurus spina-christi*, *Rhus cotinus*, *Ostrya carpinifolia*'dır. Orman altı iğne yapraklı ormanlarda daha da fakirleşirken, göknar ve sarıçam ormanlarının altında dağınık olarak görülen *Daphne pontica*, *Lonicera caucasica* ve *Sorbus aucuparia*, daha yükseklerde yerinin *Juniperus nana*'ya bırakır (Avcı,1995).

Akdeniz bölgesinde, Amanos dağlarında lokal olarak bulunduğu sahada taf-lana, kütlenin güney kesiminde, Musa dağı'nın (1281 m) kuzeyinde Büyük Kara-çay ile deniz arasındaki kalan tepe ve sırtların batıya bakan yamaçlarında şim-şir (*Buxus sempervirens*) toplulukları içinde rastlanmıştır. Denize bakan yamaç-larda, 800 m' de meşe, gürgen ve kayacık ağaçlarının altında, şimşirler arasın-da tek tük serpintili olarak bulunan *Laurocerasus officinalis*, Karadeniz ormanla-rında görüldüğünden daha küçük yapraklı ve fazla gelişmemiş bir şekildedir. Tek bir porsuk ağacı ile çok sayıda defnelerin yer aldığı bu alanda defneler çok güzel bir büyüme gösterirlerken, taflanların fazla gelişmemiş oldukları belirtil-mektedir (Yaltırık 1958). Amanos dağlarının güney kesiminde taflanın bulundu-ğu diğer bir saha Göksivrisi tepenin batıya bakan yamaçlarıdır. Bu alanda taflan 1250 m' de kayalık gölgeli bir ortamda bulunmuştur (Düzenli, Çakan 2001)

Foto 2- Taflan (*Laurocerasus officinalis*). Yaprak ve meyveler, Maçka vadisi 450 m.
Foto 2- *Laurocerasus officinalis*. Leaves and fruits. Maçka valley 450 m.

İskendurun Körfezi doğusunda güneybatı-kuzeydoğu doğrultusunda yükselen Amanos dağları dar ve derin parçalanmış vadileri ile oldukça arızalı bir yapıya sahiptir. Taflanın bulunduğu saha, Amanos dağlarının denize doğru çıkıntı yaptığı alanda denizden birden bire yükselen yamaçlar üzerindedir. Bu saha denize karşı durumu ve doğrultusu ile yağış açısından elverişli bir konumdadır. Eteklerde 900 mm' yi aşan yağış, *Laurocerasus officinalis*'in bulunduğu 800 m'lerde 1300 mm' yi, 1200 m' lerde 1500 m' yi geçer. Çevre meteoroloji istasyonlarının (Samandağ ve Antakya) ortalama değerlerine göre sıcaklık 800-1250 m'lerde yıllık olarak 13.0-15.0°C dir. En soğuk ayın ortalama sıcaklığı 5.0-7.0°C, en sıcak ayın ortalama sıcaklığı 20.0-23.0°C civarındadır. Kış mevsimi yağış oranı % 50' yi aşarken, ilkbahar ve sonbahar mevsimleri de yağışlıdır. Yağış oranının azaldığı yaz mevsiminde nisbi nem oranı yüksektir. İklim özellikleri yanında, Amanos dağlarının dar ve derin vadilerle parçalanmış arızalı yapısı, kuytu ve nemli yamaçlarda küçük ortamların oluşmasına yol açmıştır. Bu durum ise bir çok nemcil karakterde bitkinin korunarak yaşamını devam ettirmesine neden olmuştur. Bu nedenle Amanos dağlarının doğu Akdeniz provensinde özel bir yeri vardır. Bu saha endemik türler yanında *Taxus baccata*, *Fagus orientalis*, *Buxus sempervirens*, *Ilex aquifolium*, *Staphyla pinnata*, *Smilax excelsa* gibi bir çok Avrupa-Sibirya elemanını barındırmasıyla da dikkati çeker (Zohary,1973). Geçmişin birer göstergesi olan bu bitki kalıntıları Türkiye florasının tarihi gelişim seyri bakımından özel bir öneme sahiptir. Amanos dağlarının bitki örtüsündeki bu çeşitlilik Davis (1971)'e göre Pleistosen' de bir göç rotası olan Anadolu diagonal en önemli rolü oynamıştır. Bu rota boyunca türler kuzey-güney doğrultusunda göç etmişlerdir. *Laurocerasus officinalis*' in bugünkü esas yayılış sahası dışında bu sahada lokal olarak bulunuşu, Pleistosen' deki iklim değişikliklerin yol açtığı yayılma ve çekilmelerle ile yakından ilişkilidir.

Taflan, Karadeniz bölgesinde kıyılar ve vadiler boyunca, Marmara bölgesinde dağlık sahaların eteklerinde ve vadi içlerinde psödomaki formasyonun içinde de gelişme ortamı bulur. Akdeniz elemanları ile karışır veya yer yer bu türlerle birlikler oluşturur. Daimi yeşil yapraklı bir Öksin elemanının yine daimi yeşil yapraklı Akdeniz elemanları ile karışması ve birlikler oluşturması bitki coğrafyası açısından sahaya ilginç bir görünüm kazandırır. Psödomaki formasyonu içinde taflan, genellikle *Laurus nobilis*, *Phillyrea latifolia*, *Arbutus andrachne*, *Arbutus unedo*, *Pistacia terebinthus*, *Mrytus communis*, *Spartium junceum*, *Quercus coccifera*, *Erica arborea*, *Sytrax officinalis* gibi Akdeniz elemanları *Corylus avellana*, *Mespilus germanica*, *Paliurus spina-christi*, *Ruscus aculeatus*, *Smilax excelsa*, *Vitex agnus castus*, *Cornus mas*, *C.sanguinea* gibi yaprak döken türlerle bir arada bulunur. Bu topluluk içine *Carpinus betulus*, *C.orientalis*, *Corylus avellana*, *Ostrya carpinifolia*, *Rhododendron ponticum*, *Ilex aquifolium* gibi Karadeniz elemanları da yer alır. Bu türler içinde taflanla en çok görülen *Laurus nobilis*, *Arbutus unedo* ve *Phillyrea latifolia*'dir.

Samanlı dağlarının doğu kesiminin eteklerinde, Maşukiye çevresinde kestane ormanlarının altında 200-400 m' lerde defne ile birlikler oluşturan taflan

(Güngördü,1982), Küre dağları eteklerinde Amasra-Cide arasında daha çok akçakesme, mersin, kocayemiş, katırtırnağı, defne ve menengiç ile görülür. Bu topluluğun içine karışan türler adi gürgen, fındık, kızılağaç,kayacık ve şimşirdir (Atalay,1992).Orta ve Doğu Karadeniz kıyılarında ve vadi içlerinde taflanla görülen Akdeniz elemanları menengiç, akçakesme, katırtırnağı, laden, defne, sandal, mersin, kocayemiş, tesbih, funda ve yer yer delice (*Olea europea var.sylvestris*) dir. Kıyı kesiminde 250-300 m' ye , vadi içlerinde 400-450 m' ye kadar izlenen bu türler iç kısımlara gidildikçe yavaş yavaş ortadan kalkarlar.

Sonuç

Taflan (*Laurocerasus officinalis*), Türkiye doğal bitki örtüsünün çalı türleri içinde bir çok özellikleri ile ilgi çekici bir bitkidir. Daimi yeşil sert yaprakları ve salkımlar üzerinde kırmızı meyveleri ile dikkati çeken taflan, Avrupa-Sibirya flora alanının, Öksin-Hırkanien provensinin ülkemizde de yayılış gösteren karakteristik bir elemanıdır.

Taflan nem isteği yüksek, sıcaklık isteği ortadan az, gölgeye dayanıklı, kuraklığa dayanıksız, derin nemli organik maddece zengin asit topraklardan hoşlanan bir çalı türüdür. Bu özelliklerinden dolayı ülkemizde Karadeniz ikliminin etkili olduğu sahaları ve bu etkilerin sokulduğu alanları yetiştirme ortamı olarak seçmiştir. Ülkemizde Karadeniz kıyı dağlarının ve Marmara bölgesindeki dağlık sahalarda nemli kuzey yamaçları taflanın yetiştirme ortamı bulunduğu sahalardır. Karadeniz bölgesinde doğuya doğru ilerledikçe yükselti kazanan taflan, Öksin türlerce zengin olan bu kesimde floristik açıdan da zenginleşir. Karadeniz etkilerinin kaybolduğu, yağış ve nemlilik şartlarının azaldığı kesimlerde ise sahadan çekilir. Bazı kesimler dışında, genellikle Karadeniz etkilerinin azaldığı Karadeniz kıyı dağlarının güney yamaçlarında ve doğu-batı doğrultulu vadi oluklarının gerisindeki dağlarda gelişme ortamı bulamaz.

Yayılış alanlarında, genellikle deniz seviyesi ile 1700-1800 m arasında görülen *Laurocerasus officinalis* yer yer 2000 m' ye kadar yükselir. Çoğunlukla kendisi gibi nemcil türlerle karışır. Doğu kayını, Anadolu kestanesi, gürgen, ıhlamur gibi yaprak dökken ormanlar ile göknar, doğu ladini ve yer yer sarıçam ormanlarının ağaçlık katında görülür. Özellikle doğu kayını ormanlarına eşlik eden bir ormanaltı elemanı özelliğine sahiptir. Taflanla beraber en çok görülen çalı türleri ormangülü (*Rhododendron ponticum*, *R. flavum*), çoban püskülü (*Ilex aquifolium*, *I.colchica*), ayı üzümü (*Vaccinium arctostaphylos*), üvez (*Sorbus torminalis*), sırımbağı (*Daphne pontica*), kara mürver (*Sambucus nigra*), böğürtlen (*Rubus fruticosus*), papaz külahı (*Euonymus latifolia*) ve eğrelti (*Polypodium vulgare*)dir. Taflanın floristik açıdan diğer bir özelliği, Karadeniz kıyılarında ve bu kıyılarına açılan vadi içlerinde, Marmara bölgesindeki dağlık sahalarda kuzey eteklerinde ve vadi içlerinde alçak seviyelerde psodömaki formasyonu içinde yer alması ve *Laurus nobilis*, *Arbutus andrachne*, *A.unedo*, *Myrtus communis*, *Juniperus oxycedrus*, *Philyrea latifolia* gibi Akdeniz elemanları ile karışmasıdır. Bu sahalarda bir Öksin-Hırkanien türün Akdeniz elemanları ile bulunması ve yer

yer birlikler oluşturması bitki coğrafyası açısından son derece ilginç bir görünüm yaratır ve Akdeniz görüntüsü kazandırır. Taflanla en çok görülen Akdeniz elemanları *Laurus nobilis*, *Arbutus unedo* ve *Phillyrea latifolia*'dir.

Taflan, Karadeniz bölgesindeki ana yayılış sahası dışında Akdeniz bölgesinde Amanos dağlarının güney kesiminde lokal olarak bulunur. Güney Amanoslar'da batıya bakan nemli yamaçlarda bir Öksin-Hırkanien tür olan *Laurocerasus officinalis*'in bulunuşu, Türkiye iklimi ve bitki örtüsünün geçirdiği evrim açısından önem taşır. Bu sahanın korunması, varlığının devamı açısından önem taşımaktadır.

Karadeniz bölgesinde kültür bitkilerinin tarımı yüzünden tahrip edilen ormanlar, büyük ölçüde çalı formasyonunun yayılışını kolaylaştırmışsa da, yeniden açılan tarlalar ve bahçeler diğer çalı türleri ile beraber taflanın da büyük ölçüde tahribine yol açmıştır. Ancak, yabancılarının melezleşmesi ile ortaya çıkan formlarının bahçelerde ve fındıklıklarda kültüre alınmasıyla taflan, Orta ve Doğu Karadeniz bölümlerinde yenebilen meyvelerinden dolayı bir kültür bitkisi karakterine de dönüşmüştür. Gerek tohumları, gerekse dal, gövde ve kök sürgünleri ile hızlı bir büyüme yeteneğine sahip taflanlar, halk tarafından çeşitli adlarla adlandırılarak, fındık ve çay bahçelerinin içlerinde veya kenarlarında bir kültür bitkisi gibi yetiştirilmekte, meyveleri yanında çit veya rüzgar perdesi olarak da yararlanılmaktadır. Meyveleri taze, kuru, pekmez, reçel ve tuzlaması yapılarak tüketilen taflan Karadeniz bölgesinde, özellikle Ordu, Giresun ve Trabzon yöreleri ile simgeleşen bir ağaççık türü özelliğini kazanmıştır. Taflan meyveleri karbonhidratca zengin olup, iyi bir enerji kaynağıdır. Ayrıca kurutulmaya elverişlidir. Kültürüne gereken önem verilirse, sadece yöre ekonomisine değil ülke ekonomisine de katkı sağlayan bir duruma getirilebilir.

Taflan, bir süs bitkisi olarak da değer taşıyan bir bitkidir. Park, bahçe ve yol kenarlarında çok tercih edilmektedir. Ancak bir çok yerde bu dikim ve bakım taflanının ekolojik istekleri dikkate alınmadan yapılmakta ve kısa süre içinde bitki gelişemeyerek ortadan kalkmaktadır. Bu açıdan da bilinçlendirilmelerin yapılması gerekmektedir.

Kaynakça

- AKTAŞ,H., 1992 . Orta Karadeniz Bölümünün (Yeşilirmak-Melet suyu-Kelkit Vadisi Arası) Bitki Coğrafyası. Doktora tezi. İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- AYAZ,A.F.,KADIOĞLU,A.,HAYIRLIOĞLU,S. 1998 . Determination of Some Low Molecular Weight Carbohydrates in the Fruits of Wild Cherry Laurel (*Laurocerasus officinalis* Roem.) Using Gas Chromatography,Turkish Journal Botany, s.65-68, Ankara.
- AVCI,M., 1995 . "Türkiyenin Flora Bölgeleri ve Anadolu Diagonaline Coğrafi Bir Yaklaşım" Türk Coğrafya Dergisi, No 28, s.225-248, İstanbul.
- AVCI,M., 1998. "İlgaz Dağları ve Çevresinin Bitki Coğrafyası, II (Bitki Örtüsünün Coğrafi Dağılışı)", İ.Ü. Coğrafya Dergisi, Sayı 6, s.275-344,İstanbul.
- ATALAY,İ.,1976 . "Türkiye'de Vejetasyon Sürelerinin Dağılışı", Atatürk Üniv. Edebiyat Fakültesi, Araştırma Dergisi, Sayı 7, s.247-279, Erzurum.
- ATALAY,İ.,TETİK,M.,YILMAZ., 1985 . Kuzey Anadolu' nun Ekosistemleri, Ormancılık Araştırma Enstitüsü Yayınları, No 141, Ankara.
- ATALAY,İ., 1992 .Kayın (*Fagus orientalis* Lipsky) Ormanlarının Ekolojisi ve Tohum Transferi Yönünden Bölgeler Ayrılması. Orman Bakanlığı,Orman Ağaçları ve Tohumları Islahı, Araştırma Müdürlüğü Yayınları,No 5, Ankara.
- ATALAY,İ.,1994 . Türkiye Vejetasyon Coğrafyası, E.Ü. Basımevi, Bornova, İzmir.
- BAYTOP,T., 1984 . Türkiye'de Bitkilerle Tedavi, İ.Ü. Yayınları, No 3253, İstanbul.
- BAYTOP,T., 1994 . Türkiye Bitki Adları Sözlüğü, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları, No 578, s.179, Ankara.
- BİRAND,H., 1945 ."Batı Karadeniz Kıyılarında Bir Botanik Gezisi", Türk Coğrafya Dergisi, Yıl 3, Sayı 7-8, s. 141-153, Ankara.
- BROWICZ,K., 1972 . "Laurocerasus Duhamel",Flora of Turkey and the East Aegean Islands, (Ed.P.H.Davis), VolI, 4, s.6-8, Edinburgh at the University Press, Edinburgh.
- BROWICZ,K., 1988 . "Güneybatı Asya'nın Odunsu Florasındaki Hyrcanian ve Euxian Elemanlarının Karşılaştırılması" (Çev.A.Efe), İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi, Seri B, Cilt 38, Sayı 3, s.116-125, İstanbul.
- ÇOBAN,A., 1996 . Aşağı Kızılırmak ile Yeşilirmak Arasındaki Sahanın Bitki Coğrafyası, Doktora tezi. İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- DARKOT,B.,TUNCEL,M., 1988 . Ege Bölgesi Coğrafyası, İ.Ü. Coğrafya Enstitüsü Yayınları, No 99, İstanbul.
- DAVIS,P.H., 1965 . Flora of Turkey and the East Aegean Island, Vol.I, Edinburg at the University Press, Edinburgh.
- DÖNMEZ,Y., 1968 . Trakya'nın Bitki Coğrafyası, İ.Ü. Coğrafya Enstitüsü Yayınları, No 51, İstanbul.
- DÖNMEZ,Y., 1979 . Kocaeli Yarımadasının Bitki Coğrafyası, İ.Ü. Coğrafya Enstitüsü Yayınları No 112, İstanbul.
- DÜZENLİ,A.,ÇAKAN,H., 2001 . "Flora of Mount Musa (Hatay-Turkey)",Turkish Journal Botany ,Sayı 25,s.285- 309, Ankara.
- ERİNÇ,S.,1945 . "Kuzey Anadolu Kenar Dağlarının Ordu-Giresun Kesiminde Landşaft Şeritleri" Türk Coğrafya Dergisi, Sayı 7-8, s.119-140, İstanbul.
- ERİNÇ,S., 1977 . Vejetasyon Coğrafyası, İ.Ü. Coğrafya Enstitüsü Yayınları, No 92, İstanbul.
- GÜNGÖRDÜ,M., 1982 . Güney Marmara Bölümü Bitki Coğrafyası, Doktora Tezi, İ.Ü. Coğrafya Enstitüsü, İstanbul.
- GÜNGÖRDÜ,M., 1993 . Güney Marmara Bölümünün Bitki Coğrafyası (Batı Kesim), Araştırma, İstanbul.
- HEGİ,G., 1935 . Illustrierte Flora Von Mittel Europa, IV,2, München.

- HUMPHRIES,C.J.,PRES,J.R.,SUTTON,D.A., 1992 . Tress of Britain and Europe,London.
- İNANDIK,H., 1965 . Türkiye Bitki Coğrafyasına Giriş,İ.Ü. Coğrafya Enstitüsü Yayınları, No 42, İstanbul.
- KASAPLIĞİL,B., 1947 . Kuzey Anadolu'da Botanik Gezileri, Orman Genel Müdürlüğü Yayınları, No 32, Ankara.
- KAYACIK,H., 1968 . Orman ve Park Ağaçlarının Özel Sistematiği, III.Cilt,Angiospermae (Kapalı Tohumlular),İ.Ü,Orman Fakültesi Yayınları, No 134, s.43-44, İstanbul.
- KOÇMAN,A.,1993 . Türkiye İklimi, E.Ü. Edebiyat Fakültesi Yayınları, No,72, İzmir.
- MATER,B., 1986 . Toprak Oluşumu,Erozyon ve Koruması, İ.Ü. Deniz Bilimleri ve Coğrafya Enstitüsü Yayınları, No 6, İstanbul.
- ÖZBEK,S., 1952 . "Karayemiş (Prunus laurocerasus)", Ankara Üniv. Ziraat Fakültesi Dergisi, Yıl 2, s.309-314, Ankara.
- WALTER,H., 1962 . Anadolu'nun Vejetasyon Yapısı (Çev.S.Uslu),İ.Ü. Orman Fakültesi, Yayınları, No 80, İstanbul.
- YALTIRIK, F., 1958 . "Güney Amanoslar' da Floristik Müşahadeler", İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi, 8(2), s199-210, İstanbul.
- YALTIRIK,F., 1966 . Belgrat Ormanı Vejetasyonunun Floristik Analizi ve Ana Meşcere Tiplerinin Kompozisyonu Üzerinde Araştırmalar, Orman Genel Müdürlüğü Yayınları, No 406/6, Ankara.
- ZOHARY,M., 1973 . Geobotanical Foundations of the Middle East,Vol. I.II, Stutgart.